

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

ذاتی بودن حجیت علم

جلسه ۲۸۹

استاد نجار زاده

ذاتی بودن حجیت علم

در مباحث فلسفی مطرح است که: جعل تالیفی برای ذات و ذاتی محال است؛ زیرا جعل یک شیئی، برای شیئی دیگر، زمانی صحیح است که انفکاک بین آن دو صحیح و مفروض باشد و واضح است که تفکیک بین یک شیئی و ذات یا ذاتیات آن محال است؛ پس آنچه در مورد جعل قطع معقول است، جعل به معنای بسیط، یعنی خلق و ایجاد است.

بنابراین، پس معنا ندارد که بگوییم جعل طریقت برای قطع، جعل تالیفی است؛ زیرا مساوی است با جعل قطع برای خود قطع و جعل طریق برای ذات طریق.

و حتی اگر قبول کنیم که طریقت و کاشفیت، ذات قطع نیست بلکه از ذاتیات آن است، بازهم ذاتیات، قابل انفکاک از ذات نیست؛ مثل زوجیت نسبت به عدد چهار و ذاتیات یک شیئی، محال است به جعل تالیفی برای شیئی جعل شده باشند؛ پس زمانی که جعل شدن طریقت، برای قطع محال شد، نفی آن نیز از قطع محال خواهد بود.